

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
БОЛЬШЕНЫРТИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

422063, Республика Татарстан, Сабинский район,
с. Большие Нырты, ул. М.Джалиля, 13а
тел. (84362) 45-2-32

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ОЛЫ НЫРТЫ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

422063, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Олы Нырты авылы, М.Жәлил урамы, 13а йорт
тел. (84362) 45-2-32

e-mail: Bnir.Sab@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
20.02.2020

КАРАР
№10

Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл
жирлеге территориясендә 2020-2022 елларга кече
һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын
кабул итү турында

“Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында” 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законына, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы федераль законына, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл башкарма комитеты КАРАР ИТӨ:

1. Олы Нырты авыл жирлеге территориясендә 2020-2022 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын кабул итәргә (программа теркәлә).
2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Түбән Шытсу авыл жирлегенең рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/nirti> һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында бастырырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшерүне үз өстемдә калдырам.

Олы Нырты авыл жирлеге башлыгы:

Р.З.Сәфәргалиев

ТР Саба муниципаль районы
Олы Нырты авыл башкарма комитеты
20.02.2020 ел № 10 карарына
1 нче кушымта

Саба муниципаль районы Олы Нырты
авыл жирлегендә
2020-2021 елларда
кече һәм урта эшмәкәрлекне
үстерү Программасы

Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл җирлеге территориясендә 2020-2022 елларда кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасының паспорты.

Программаның исеме:	“Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл җирлеге территориясендә 2020-2022 елларда кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы”
Программаның заказчысы:	Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл башкарма комитеты
Программаның нигезе:	“Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында” 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы федераль законы, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның максатлары:	-Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл җирлеге буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; -Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына икътисадый үсешне һәм халыкның мәшгульлеге пробелмаларын хәл итү.
Программаның мәсәләләре:	1. Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасын үстерү. 2. Кече һәм урта эшмәкәрлектән барлык бюджет дәрәжәләренә салым керемнәрен арттыру. 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлығын күтәрү. 4. Җир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм җир базарын үстерү. 5. Минималь хезмәт хакы дәрәжәсен минималь куллану бюджетыннан түбән булмаган зурлыкта тәэмин итү. 6. Бизнес-Хакимият-Жәмгыять коммуникация системасын үстерү. 7. Районның халыкның мәшгульлеге өлкәсендә балансли икътисадый сәясәтен исәпкә алып эшсез халыкны кече бизнес өлкәсенә тарту өчен өстәмә стимул булдыру. 8. Кече бизнес өлкәсендә мәшгуль булганнарны социаль яклау белән тәэмин итү. 9. Халыкның яшәү шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен үстерү.

Программаның бүлекләре:

1. Олы Нырты авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү.
3. Программаның социаль-иқтисадыи эффективлыгының көтелгән бәясе.
4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.
5. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнөлешләр.
6. Программаны тормышка ашыру механизмы.
7. Олы Нырты авыл җирлеге территориясендә 2020-2022 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чаралары.

1. Олы Нырты авыл җирлеге буенча

кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү - базар системалы хужалык итүнең аерылгысыз элементы булып тора. Алга киткән базар иқтисадлы илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык итү үсешенең двигателе булып тора, чөнки бу-теләсә кайсы жәмгыяттә эшлекле тормышның аеруча динамикалы һәм сыгылмалы формасы.

Базар системалы хужалык итү шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

- Үз байлыгын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсенүзе тәэмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенең төп стабилләштерүче сәяси көче булып торучы урта сыйныфның өлешен зурайту;
- Кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур мөмкинлекләр булуы, жәмгыяттә социаль киеренкелекне һәм эшсезлек дәрәжәсен киметү;
- Төп халык массасының тормыш ориентирларын һәм ижтимагый психологиясен үзгәртү;
- Кече һәм урта эшмәкәрлекнең житештерү структурасын тиз әверелдерү өчен сыгылмалылыгы һәм сәләте, яңа технологияләр һәм фәнни эшкәртмәләрне оператив булдыру һәм куллану.

Шул сәбәпле Саба районы Олы Нырты авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы килеп туа.

Өлеге программа "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законына, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы федераль законына, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү

турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына нигезләнеп эшләнгән.

01.01.2020 елга кече һәм урта эшмәкәрлек түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлеге	2018	2019
1	Олы Нырты авыл җирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	Берәмлек	5	6
2	Шулар арасынан:			
	Авыл хужалыгы	Берәмлек		
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	Берәмлек	2	2
3	Шәхси эшмәкәр буларак теркәлгән физик затлар саны	Кеше	5	6
	Кече предприятиеләр	Берәмлек		
	Юридик зат булмаган физик затлар	Берәмлек		
4	Кече һәм урта предприятиеләр буенча исемлектәге эшчеләрнең уртача саны	Кеше	6	7
	Шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалыгы	Кеше		
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	3	3

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү

Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл җирлегендә хәзерге вакытта кече һәм урта эшмәкәрлек буенча кайбер проблемалар чишелмичә кала бирә.

Җирлектәге кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып:

- Инвестицион ресурсларга кыенлыклы рөхсәт, кредит ресурсларының кыенлыгы фондында үз финанс чараларының кимлеге;
- Кече эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге закончалыклардагы үзгәрешләр турында тулы мәгълүматлы булмавы, административ каршылыklar һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда хакимият органнарының төгәл регламетлары булмавы;
- Шөһәрләрнең кече предприятиеләрендә квалификацияле эшче белгечләрнең житмәве тора.

Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары ягыннан мәсьәләләрне кабул итү һәм тормышка ашыру проблемалары булып:

- Кече эшмәкәрлек субъектларының югары булмаган социаль җаваплылыгы(ялланып эшләүчеләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын түбәнәйтү һәм аны “конверт” формасында түләү, мәжбүри пенсия иминиятләштерүе һәм социаль иминиятләштерү закончалыкларын үтәмәү);
- Кече эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлек алып бара торган икътисад тармакларының пропорциясезлеге(сәүдәнең күп үсеше фондында житештерүнең аз үсеше);

Олы Нырты авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең алга таба үсеше һәм булган каршылыктарны жиңеп чыгу урыннарда аны үстерү өчен мәгълүмати, белем бирү, консультацион, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм итү, эшлекле контактлар һәм кооперацияне җайлаштыру юлы, шулай ук эшмәкәрләрдә барлыкка килергә мөмкин булган коллектив ихтыяждар, башка аспектларда ярдәм итү юлы белән уңайлы шартлар тудырып, максатчан эш алып бару нигезендә генә мөмкин. Программа җирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның куелган максатка ирешү өчен тырышлыгын берләштерергә һәм оптимизацияләргә мөмкинлек бирә.

3. Программаның социаль-икътисады эффе́ктивлыгының көтелгән бәясе

Программа Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар булдыруга юнәлтелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү:

- Районның социаль һәм икътисады стабиллегенең мөһим элементларының берсе буларак, кече эшмәкәрлекнең тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы, уңайлы икътисады мохит формалаштыруга;
- Кече эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыруга, кече предприятиеләрнең икътисады ныгуына һәм эшчәнлек өлкәсенең киңәюенә;
- Мәшгульлекнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килүгә, кече предприятиеләрдә эшләүчеләрнең хезмәт хаклары артуга;
- Товар базарының конкуренциягә сәләтле продукция һәм җирле житештерү хезмәтләре белән тулылануына;
- Кече эшмәкәрлекнең социаль җаваплылыгы артуына ярдәм итәчәк.

4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре

Җирлектә яшәүче халыкның яшәү шартларын яхшыртуга юнәлтелгән стабил икътисады үсешне тәэмин итү максатында, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнгән:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемент өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр өлкәсе.

5. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнәлешләр.

1. Кече эшмәкәрлекне эффе́ктылы үстерү өчен административ каршылыктарны киметү һәм хокукый базаны камилләштерү.

2. Кече эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм итү.

3. Олы Нырты авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңайлы ижтимагый фикер һәм эшмәкәрнең уңай имиджын формалаштыру.

4. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.

5. Кече эшмәкәрлек субъектлары арасында, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән хакимият органнары арасында партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга булышлык итү.

6. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаclar, Олы Нырты авыл җирлегенең кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп үтәүчеләре	Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Саба муниципаль районы Олы Нырты авыл башкарма комитеты

7. Олы Нырты авыл җирлеге буенча 2020-2022 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чаралары

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанс чыганаclarы	Үтәү срогы
1	2	3	4	5
1. Эшмәкәрлекне инновацион үстерү(инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны үстерү, инновацион процесска яшьләрне тарту)				
1	Яшьләрне эшмәкәрлеккә тартучы чаралар комплексы уздыру, шул исәптән укыту, информация тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр уздыру.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә тарту. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә чишү.	Финансларсыз	2020-2022
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү				
1	Олы Нырты авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда дәүләт хакимиятенең федераль	Эшмәкәрлекне үстерүгә юнәлтелгән республика һәм федераль программаларда катнашучы кече һәм урта	Финансларсыз	2020-2022

	һәм республика структураларына булышлык итү	эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру		
2	Олы Нырты авыл җирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатында, Олы Нырты авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын җир кишәрлекләре һәм торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә булышлык итү	жирлек икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатында, кече предприятиеләрне җир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, эшмәкәрләрнең районда уздырылуы тендерлар, аукционнар турында хәбәрдар булуын арттыру	Финансларсыз	2020-2022
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сатып алуларга җәлеп итү һәм стимуллаштыру	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сатып алуларга җәлеп итү һәм стимуллаштыру	Финансларсыз	2020-2022
3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион булышлык итү				
1	Районда уздырылуы кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү һәм ярдәм итү өлкәсендә уздырылуы чаралар турында мәгълүмат биреп бару	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы тәҗрибәләрен җәелдерү һәм системалаштыру. Саба муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан уздырылуы конкурслар, күргәзмәләр һәм башка чараларда катнашуға кече	Финансларсыз	2020-2022

		эшмәкәрлек субъектларын тарту.		
4. Кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңайлы ижтимагый фикер һәм эшмәкәрнең уңай имиджын формалаштыру				
1	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын ТР һәм РФ территорияләрендә уздырылучы күргәзмә, ярминкә, конкурсларда катнашуға тарту	Эшмәкәрлекне үстерүгә булышлык итү, иң яхшы эшмәкәрлек эшчәнлеген субъектларының алдынгы тәҗрибәсен тарату, Олы Нырты авыл жирлегенә социаль-икътисадый үсешендә кече һәм урта бизнесның роле һәм әһәмиятен пропагандалау.	Финансларсыз	2020-2022